

РОЛЬ АУДІЮВАННЯ В НАВЧАННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ СТУДЕНТІВ ТЕХНІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

В.В. Чмель, І.М. Ахмад

викладач, старший викладач,

*Національний технічний університет України «КПІ ім. Ігоря
Сікорського»*

Необхідність володіння хоча б однією іноземною мовою для випускників вищих технічних навчальних закладів сьогодні ні в кого не викликає сумніву. Це, в свою чергу, змушує викладачів шукати нові шляхи та впроваджувати новітні технології у навчання студентів всім чотирьом видам мовленнєвої діяльності. Очевидно, що більшість першокурсників технічних вишів мають низький рівень підготовки з іноземної мови. Цей факт змушує викладача організувати навчальний процес таким чином, щоб, з одного боку, мотивувати студентів до навчання, а з іншого боку, полегшити процес оволодіння навичками іншомовного спілкування. Потреба у кваліфікованих спеціалістах, здатних професійно розвиватися та ділитися своїми досягненнями у професійній діяльності з іноземними фахівцями зростає з кожним днем.

Випускники шкіл, зазвичай, мають навички читання, письма та монологічного мовлення. Проте, у них слабо розвинене діалогічне мовлення, і, майже зовсім відсутні навички аудіювання. Це обумовлене тим, що сприйняттю інформації на слух не приділяється потрібної уваги на шкільних уроках з іноземної мови. У підготовці студентів технічних спеціальностей також спостерігається розрив між рівнем володіння усним мовленням та сприйняттям на слух тому, що розвиток таких навичок частіше за все не носить системного характеру. Часто викладачі обмежуються завданнями на прослуховування без певної підготовки студентів і цільових установок та перевіряють розуміння прослуханого відповідями на запитання чи переказом. Це пояснюється тим, що методика навчання аудіюванню, особливо в технічних вишах, ще недостатньо розроблена. Також не існує єдиних підручників, що містять завдання на прослуховування, для навчання студентів певних спеціальностей. Отже, пошук потрібних аудіо- та відеоматеріалів та розробка комплексу вправ до них займають багато часу в процесі підготовки до повноцінного ефективного заняття з іноземної мови.

Успіх у навчанні професійно-орієнтованому аудіюванню залежить від ретельного відбору матеріалів. По-перше, тексти для прослуховування повинні відповідати рівню сформованості навичок у студентів. По-друге, вони повинні відображати основні сфери професійної діяльності майбутніх фахівців та бути цікавими і змістовними. По-третє, викладач має враховувати обмеженість в часі на заняттях з іноземної мови, а, отже, тексти не повинні бути занадто довгими. Бажано використовувати тексти різних жанрів. І, найголовніше, відбір має носити комплексний характер, тобто вивчення кожної теми має включати виконання вправ на прослуховування [2].

Методисти виділяють дві основні групи вправ, необхідних для навчання аудіюванню: підготовчі (направлені на вдосконалення сприйняття мовної форми повідомлення) та мовленнєві (направлені на вдосконалення навичок розуміння змісту повідомлення) [1]. Найпоширенішими видами завдань для перевірки розуміння прослуханого матеріалу є:

- визначити чи відповідають твердження змісту прослуханого;
- вибрати правильну відповідь на поставлені запитання (тест множинного вибору);
- впорядкувати пункти плану (самостійно скласти план);
- заповнити пропуски в тексті (словами чи словосполученнями з професійно-орієнтованої лексики), тощо.

У викладанні іноземної мови технічного спрямування викладачі переважно використовують завдання другої групи, оскільки вже з першого курсу студенти приймають участь в наукових конференціях, що вимагає від них не тільки вміння виступати зі своєю доповіддю, але й детально розуміти зміст повідомлень інших доповідачів для подальшого обговорення. Така практика, в свою чергу, готує студентів до участі в on-line олімпіадах, зустрічах з представниками посольств, презентаціях та бесідах з іноземними студентами та викладачами на фахові теми, тобто, до вільного професійного іншомовного спілкування.

Література:

1. Манькова О.В. Способы обучения пониманию рецептивной устной иноязычной речи/ О.В. Манькова// Молодой ученый. – 2012. - №2. – С. 281-282.
2. Сергеева Н.Н., Яковлева В.А. Понятие профессионально-ориентированного аудирования/ Н.Н. Сергеева, В.А. Яковлева. – Пермь, 2003. – С.81-82.